

ТАВСИЯҶОИ МЕТОДӢ ВА МАТЕРИАЛҶО ОИД
БА ГУЗАРОНИДАНИ ИМТИҶОНҶОИ
ҶАМЪБАСТӢ АЗ ФАНИ

ГЕОГРАФИЯ

ДАР СОЛИ ХОНИШИ 2025-2026 БАРОИ
ХОНАНДАГОНИ СИҶФИ

11-УМИ

МАКТАБҶОИ ТАЪЛИМИ МИЁНАИ УМУМӢ

ФАНҶОИ
ИНТИҶОБӢ

СПЕЦИФИКАТСИЯИ СУПОРИШОТИ ТЕСТӢ, КИ ДАР ИМТИҲОНИ ЧАМӢБАСТӢ АЗ ФАНИ ГЕОГРАФИЯ БАРОИ ДОНИШОМУӢЗОНИ СИНФИ 11-УМИ МАКТАБӢОИ ТАӢЛИМИ МИӢНАИ УМУМӢ ДАР СОЛИ ХОНИШИ 2025-2026 ИСТИФОДА МЕШАВАНД

Спесификатсияи мазкур талаботро барои мазмун, ҳаҷм, намуд, шакл, меъёрҳои баҳогузорӣ ва тартиби иҷрои супоришҳои тестино, ки барои баҳогузори дониш, малака ва салоҳияти донишомӯзони синфи 11-уми мактабҳои миёнаи таълими умумӣ аз фанни география истифода мешаванд, муайян мекунад.

I. Тамоюлҳои умумӣ

Мақсади баҳогузорӣ - баҳогузори ҳамаҷонибаи дониш, малака ва салоҳияти донишомӯзони синфи 11 аз фанни география дар асоси мақсадҳои таълими муқарраршуда дар барномаҳои амалкунанда мебошад. Барои он ки қарорҳои қабулшуда дар аттестатсияи чамбасти давлатӣ (валид) барои донишомӯзони синфи 11 ба натиҷаҳои ин баҳогузорӣ асос ёбанд, дар баҳогузорӣ ба тамоюлҳои валидӣ (эътиборнокӣ), эътимоднокӣ, адолат ва шаффофият риоя карда мешаванд.

II. Асосҳои меъёрӣ

1. "Низом дар бораи аттестатсияи чамбасти давлатии донишомӯзони таълими миёнаи умумӣ", ки бо Фармони Вазорати таълими халқи Республикаи Ёзбекистон аз 4-уми марти соли 2008 таҳти рақами 56 "Дар бораи тасдиқи низом дар бораи аттестатсияи чамбасти давлатии донишомӯзони таълими миёнаи умумӣ" тасдиқ шудааст.

2. Барномаи таълими дар амалбуда барои синфҳои 7-10 аз фанни География.

3. Фармони вазорати таълими томактабӣ ва мактабии Ҷумҳурии Ёзбекистон, таҳти рақами 102 аз 16-уми марти соли 2026 "Дар бораи ташкил намудан ва гузаронидани аттестатсияи давлатии чамбасти донишомӯзон дар муассисаҳои таълими миёнаи умумӣ дар соли хониши 2025–2026"

III. Фарогирии баҳогузорӣ ва вақти ҷудошуда

Барои донишомӯзон дар имтиҳони чамбасти давлатӣ оид барои муайян кардани сатҳи дониш аз фанни география дар маҷмӯъ 20-то супориши тестӣ пешниҳод карда мешавад. Вақти ҷудошуда барои имтиҳонҳои

чамъбастии давлатӣ 180 дақиқа аст. Тақсимои супоришҳои тестӣ аз рӯи соҳаи мазмун, дониш, малака ва салоҳият дар ҷадвалҳои зер акс ёфтааст:

Соҳаи мазмун	Конструктҳо	Микдор и тестҳо
1. Курси ибтидоии география		
1.1. Курси ибтидоии географияи табиӣ	Муайян кардани истилоҳҳои гуногуни табиӣ-географӣ ё хусусиятҳои хоси онҳо.	1
1.2. Қишри географӣ ва харитаҳои географӣ	Қудо кардани ҷиҳатҳои монанд ва фарқкунандаи харитаҳои географӣ, қисмҳои таркибии қишри географӣ ва хусусиятҳои ба худ хоси компонентҳои табиат.	2
2. Географияи табиӣ материкҳо ва уқёнусҳо		
2.1. Уқёнуси Ҷаҳонӣ	Доништан, фарқ карда тавонистан ва мувофиқ кардани Уқёнуси Ҷаҳонӣ ва хусусиятҳои хоси қисмҳои он.	1
2.2. Материкҳо ва хусусияти онҳо	Фарқ карда тавонистани хусусиятҳои материкҳо, қиёс кардан ва ҷараёнҳои географӣ ё ҳодисаҳои доири онҳоро таҳлил кардан.	2
3. Географияи табиӣ Осиёи Миёна ва Ўзбекистон		
3.1. Хусусиятҳои табиӣ-географияи Осиёи Миёна ва Ўзбекистон	Доништани маълумотҳои доири хусусиятҳои ба худ хоси географияи табиӣ Осиёи Миёна ва Ўзбекистон, алоқамандии байниҳамдигарии онҳо, тафовут ва қонуниятҳоро муайян кардан, таҳлил кардани масъала, ҷараён ё ҳодисаҳои географияи доири онҳо. Таҳлил кардан ва асоснок кардани хусусиятҳои шароити табиӣ Ўзбекистон ва округҳои табиӣ-географӣ.	3
4. Географияи иқтисодӣ ва иҷтимоӣ Ўзбекистон		
4.1. Мавқеи географияи Ўзбекистон, тақсимои маъмурӣ ва хоҷагӣ	Доништани маълумотҳо доир ба мавқеи географияи Ўзбекистон, шароити табиӣ ва ресурсҳо, таркиб ва ҷойгиршавии аҳоли, таркиби иқтисодӣ, таҳассуснокии хоҷагӣ ва ноҳиябандии иқтисодӣ, онҳоро қиёс кардан, таҳлил кардани масъала, ҷараён ё ҳодисаҳои географияи доири онҳо. Дар бораи тавсифи регионалии Ўзбекистон доништан, фарқ кардан ва қиёс кардан, онҳоро таҳлил кардан.	3
5. Географияи иқтисодӣ ва иҷтимоӣ ҷаҳон		

5.1. Тавсифи регионалии чаҳон	Донистан, фарқ кардан, қиёс кардан ва таҳлил кардани маълумотҳо доир ба харитаи сиёсии чаҳон, шакли идоракунии мамлакатҳо, сохти давлатӣ ва ривочёбии онҳо. Донистан, фарқ кардан, қиёс кардан ва таҳлил кардани маълумотҳо доир ба географияи ресурсҳои табиии чаҳон, географияи ресурсҳои тамомнашаванда ва барқароршаванда ва минералӣ, муаммоҳои экологии глобалӣ.	2
5.2. Тавсифи регионалии чаҳон	Дониستاني маълумотҳо доир ба давлатҳо, ки дар китоби дарсӣ дода шудааст, онҳоро фарқ кардан, қиёс кардан ва таҳлил кардан.	3
6. Масъала, мисол ва супоришҳои географӣ		
6.1. Масъалаҳо оид ба географияи табиӣ	Дар асоси қонуниятҳои географияи умумӣ ва маводҳои назариявии фанни география ҳал кардани масъалаҳои географӣ (релйеф, ҳарорат, намнокӣ, шамол, фишор, кунҷи афтиши нури офтоб, минтақаҳои соат, сарфи оби дарё ва нишебии он, шӯрнокии об, ҳарорат ва чуқурии он, тарафҳои уфук, азимут ва ғайраҳо).	1
6.2. Масъалаҳо оид ба географияи иқтисодӣ	Ҳал кардани масъалаҳои иқтисодӣ-географӣ (микдор, зичӣ, афзоиш, камшавӣ, ҳаракати аҳоли, дараҷаи урбанизатсия, дараҷаи таҳассуснокӣ, таркиби хоҷагӣ ва ғ.).	1
6.3. Супориши картографӣ	Аз харитаи (ё харита-схемаи) додашуда қонуниятҳои географиро муайян мекунад, онҳоро синтез мекунад, маълумотҳоро қиёс мекунад.	1

IV. Тақсимот аз рӯи малакаҳои когнитивӣ

Дараҷаи когнитивӣ	Эзоҳ	Миқдори тестҳо (то)
Донистан (Д)	Супоришҳои дараҷаи донистан, яъне репродуктивӣ, аз донишомӯз талаб мекунанд, ки маводи таълимиро бе коркард дар хотира нигоҳ дорад ва онро дар вазъиятҳои шинос татбиқ кунад. Ин намуди супоришҳо моҳият ва дар хотир нигоҳ доштани қонуниятҳо, хоссаҳо, мафҳумҳо, истилоҳотро баҳогузорӣ мекунанд.	5
Истифодабарӣ (И)	Супоришҳои дараҷаи истифодабарӣ, яъне продуктивӣ, аз донишомӯз талаб мекунад, ки қонунҳо ва қонуниятҳои омӯхташударо мувофиқи вазъияти додашуда интиҳоб, таҳлил ва муқоиса кунад, якчанд қонунҳо ва қонуниятҳоро ҳамзамон татбиқ ва умумӣ намояд.	13

Мулоҳиза кардан (М)	Супоришҳои дараҷаи мулоҳиза, яъне интеллектуалӣ аз донишомӯз талаб мекунад, ки дониш ва малакаҳои бадастовардaro дар вазъиятҳои ношинос татбиқ, таҳлил ва синтез кунад, муқоисаи қиёсӣ намояд, бо истифода аз қонунҳо ва қонуниятҳо умумӣ карда, хулоса барорад.	2
----------------------------	--	---

V. Тақсимот аз рӯи намудҳои супориш

НАМУДИ СУПОРИШ	ЭЗОҲ	МИҚДОРИ СУПОРИШ
Тести кушодаи кӯтоҳҷавоб (O1)	Супоришҳои хаттӣ, ки бо ҷумлаи кӯтоҳ ҷавоб доданро талаб мекунад.	8-то
Тести кушодаи мувофиқоварӣ (O2)	Супоришҳои хаттӣ, ки ҷавобҳо ба мазмуни савол мутобиқ буданашро талаб мекунад.	3-то
Тести пӯшидаи якчандинтиҳоба (Y1)	Супоришҳои тестии пӯшидае, ки аз дохили вариантҳои ҷавобе, ки ба мазмуни савол мувофиқанд, ёфтани дурустхояшро талаб мекунад.	6-то
Тести кушодаи васеъҷавоб (O3)	Супоришҳои хаттӣ, ки ба савол ҷавоби батафсил навишта шуданро талаб мекунад.	3-то

VI. Меъёрҳои баҳогузори ва тартиби табдил додани балҳо ба баҳоҳо

Қорҳои хаттӣ донишомӯзон дар имтиҳонҳои аттестатсияи ҷамъбасти давлатӣ бо балҳои аз ҳама баланд — 100 балл баҳогузори карда мешаванд. Балҳои додашуда ба супоришҳо бо назардошти сатҳи мураккабии онҳо, миқдори дониш, малака ва тафаккури мантиқии зарурӣ барои иҷрои онҳо муайян карда мешаванд. Супоришҳо бо балҳои гуногун вобаста ба мазмун ва сатҳи душвории онҳо баҳогузори карда мешаванд. Меъёрҳои баҳогузори барои ҳар як супориш дар шакли рейтинг дода мешаванд. Дар зер ҷадвали табдил додани балҳо ба баҳоҳо оварда шудааст:

Ҷадвали табдил додани балл ба баҳо

Балл (%)	Баҳо	Эзоҳ
0 – 29	“2”	“ғайриқаноатбахш”
30 – 65	“3”	“қаноатбахш”
66 – 85	“4”	“хуб”
86 – 100	“5”	“аъло”

VII. Шакли баҳогузорӣ

Марҳилаи баҳогузори дониш, малака ва салоҳияти донишомӯз, соҳаи мазмуни баҳогузоришаванда, намуди супориш, чараёни когнитивӣ ва меъёрҳои баҳогузорӣ дар ҷадвали зер оварда шудаанд:

Рақами тартибии супориш	Соҳаи мазмун	Намуди супориш	Дараҷаи когнитивӣ	Меъёри баҳогузорӣ
Марҳилаи 1				
1.	Курси ибтидоии географияи табиӣ	O1	Д	4 балл
2.	Қишри географӣ ва харитаҳои географӣ	O1	Д	4 балл
3.			И	4 балл
4.	Географияи табиӣ материкҳо ва уқёнусҳо	O1	И	4 балл
5.		O2		4 балл
6.				4 балл
7.	Географияи табиӣ Осиёи Миёна ва Ўзбекистон	O1	Д	2 балл
8.		O2	И	4 балл
9.				4 балл
10.	Географияи иқтисодӣ ва иҷтимоӣ Ўзбекистон	O1	Д	3 балл
11.			И	4 балл
12.		O2	И	4 балл
13.	Географияи иқтисодӣ ва иҷтимоӣ ҷаҳон	O1	Д	2 балл
14.		O2	И	4 балл
15.				4 балл
16.				4 балл
17.				4 балл
18.	Масъала, мисол ва супоришҳои географӣ	O3	И	8 балл
19.			М	12 балл
20.				12 балл
Умумӣ		100 балл		

VIII. Тартиби имтихон

Воситаҳои манъшуда: ҳангоми имтихон истифодаи телефонҳои мобилӣ, соатҳои ҳушманд, планшетҳо ё қайдҳо қатъиян манъ аст.

Ахлоқ ва интизом: нусхабардорӣ, дархост кардан ё додани кӯмак, сӯҳбат кардан ҳангоми имтихон, бе иҷозат баромадан ва дигар ҳолатҳо манъ аст.

Вақте ки назораткунанда қоидавайронкуниро муайян мекунад, далолатнома тартиб дода, донишомӯзро аз имтихон хориҷ мекунад ва натиҷа бекор карда мешавад.

IX. Адабиётҳои асосии тавсияшаванда

1. Гулямов П.Н., Қурбонниёзов Р., Авезов М.М., Саидова Н.П. Курси ибтидоии географияи табиӣ. –Т.: «МИТТИ ЮЛДУЗ», 2020.

2. Соатов А., Абдулқосимов А., Миракмалов М. География (Географияи табиӣи материкҳо ва уқёнусҳо). Китоби дарсӣ, синфи 6. -синф учун дарслик. –Т.: «Ўқитувчи» НМИУ, 2017.

3. Ғуломов П., Ваҳобов Ҳ., Баратов П., Маматқулов М. География (Географияи табиӣи Осиёи Миёна ва Ўзбекистон). Китоби дарсӣ, синфи 7. – Т.: «Ўқитувчи» НМИУ, 2017.

4. Мусаев П., Мусаев Ж. География (Географияи иҷтимоӣ ва иқтисодии Ўзбекистон). Китоби дарсӣ, синфи 8. –Т.: «Шарқ» НМИУ, 2019.

5. Қаюмов А., Сафаров И., Тиллабоева М., Федорко В. География (Географияи иҷтимоӣ ва иқтисодии ҷаҳон). Китоби дарсӣ, синфи 9.–Т.: «Ўзбекистон», 2019.

6. Федорко В., Сафарова Н., Исматов Ж., Назаралиева Э. География (Географияи иҷтимоӣ ва иқтисодии ҷаҳон). Китоби дарсӣ, синфи 10.–Т.: «Республика таълим маркази», 2022.

7. Миракмалов М.Т., Авезов М.М., Назаралиева Э.Й. Машғулотҳои амалӣ аз фанни географияи табиӣ. –Т.: «Фан ва технология», 2015.

8. Авезов М.М., Миракмалов М.Т. Машғулотҳои амалӣ аз фанни географияи табиӣ. –Т.: «Донишманд зиёси», 2022.

9. Атласҳо (барои синфҳои 7-9-10). –Т.: Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ кўмитаси ҳузуридаги Кадастр агентлиги, 2022-2023.

Базаи саволҳои 1

1. Нохамвориҳои пӯсти Замин, ки аз сатҳи баҳр то 500 m баланд мешаванд, номида мешаванд. Ба ҷойи нуқтаҳо калимаи партофташударо ба катакҳои зерин нависед.

: _____

2. Ҷинсҳои кӯҳии моеъ ва хеле гарм, ки вақти оташфишонии вулқонҳо аз даруни Замин мебароянд, номида мешавад. Ба ҷойи нуқтаҳо калимаи партофташударо ба катакҳои зерин нависед.

: _____

3. Нуқтаҳои бурриши меҳвар ва сатҳи Замин Замин номида мешавад. Ба ҷойи нуқтаҳо калимаи партофташударо ба катакҳои зерин нависед

: _____

4. Ҷинси кӯҳие, ки дар қисми чуқуртарини пӯсти Замин паҳн шудааст, номида мешавад. Ба ҷойи нуқтаҳо калимаи партофташударо ба катакҳои зерин нависед.

: _____

5. Хате, ки нуқтаҳои дар як хел баландӣ ҷойгирбудаи сатҳи заминро дар харита ба ҳам мепайвандад, номида мешавад. Ба ҷойи нуқтаҳо калимаи партофташударо ба катакҳои зерин нависед.

: _____

Базаи саволҳои 2

1. Эраҳоеро, ки ба таркиби зинаи биогении ривочёбии қишри географӣ шомиланд, аз қадима то ҳавонтар (I → II → III) ба тартиб ҷойгир кунед.

- A) Мезозой
- B) Палеозой
- C) Кайнозой

I	II	III

2. Даврҳои эраи палеозойро аз ҳавонтар то қадима (I → II → III) ба тартиб ҷойгир кунед.

- A) Даври Силур
- B) Даври Ангиштсанг
- C) Даври Ордовик

I	II	III

3. Зинаҳои ривочёбии қишри географиро аз ҳавонтарин то қадима (I → II → III) ба тартиб ҷойгир кунед.

- A) Антропогенӣ
- B) Ғайрибиогенӣ
- C) Биогенӣ

I	II	III

4. Эраҳои геохронологии заминро аз қадимтар то ҳозира (I → II → III) ба тартиб ҷойгир кунед.

- A) Протерозой
- B) Мезозой
- C) Палеозой

I	II	III

5. Зинаҳои кӯҳхосилшавии эраи палеозойро аз ҳавонтарин то қадимтарин (I → II → III) ба тартиб ҷойгир кунед.

- A) Байкал
- B) Герсин
- C) Каледон

I	II	III

Базаи саволҳои 3

1. Номи давлатҳои дар зер додасударо бо нишондодҳои афзоиши табиӣ солонаи аҳолии онҳо байниҳам мувофиқ кунед.

Давлатҳо	Нишондодҳои афзоиши табиӣ солонаи аҳоли (ба ҳисоби ба ҳар ҳазор нафар)
1) Германия	A) 10–20 ‰
2) Арабистони Саудӣ	B) 0–10 ‰
3) Мали	C) 30–40 ‰
	D) -10 – 0 ‰

1	2	3

2. Мамлакатҳои дар зер додасударо бо мавқеи онҳо дар ҷаҳон аз ҷиҳати аҳоли аз рӯи прогнози соли 2050 байниҳам мувофиқ кунед.

Мамлакатҳо	Мавқеъ дар ҷаҳон вобаста ба шумораи аҳолии прогнози соли 2050
1) Нигерия	A) ҷойи 1
2) Бангладеш	B) ҷойи 3
3) ИМА	C) ҷойи 8
	D) ҷойи 4

1	2	3

3. Мамлакатҳои дар зер додасударо бо нишондодҳои зичии аҳолии онҳо байниҳам мувофиқ кунед.

Мамлакатҳо	Зичии аҳоли
1) Сингапур	A) 1628 нафар/ km^2
2) Исландия	B) 635 нафар / km^2
3) Малта	C) 8067 нафар / km^2
	D) 3,6 нафар / km^2

1	2	3

4. Минтақаҳои дар зер додасударо аз рӯи ҷойи ишғолкардаи он дар ҷаҳон аз ҷиҳати дараҷаи урбанизатсия (соли 2020) дуруст мувофиқ кунед

Минтақаҳо	Мавқеъ дар ҷаҳон вобаста ба дараҷаи урбанизатсия
1) Осиё	A) ҷойи 3
2) Европа	B) ҷойи 1
3) Африка	C) ҷойи 6
	D) ҷойи 5

1	2	3

5. Агломератсияҳои дар зер додасударо бо номи давлате, ки онҳо ҷойгиранд, дуруст мувофиқ кунед.

Давлатҳо	Агломератсияҳо
1) Республикаи Корея	A) Ҷакарта
2) Ҳиндустон	B) Деҳлӣ
3) Япония	C) Токио-Иокогама
	D) Сеул-Инчхон

1	2	3

Базаи саволҳои 4

1. Баҳрҳои дар зер додасударо ва укёнусҳое, ки онҳо дар он ҷойгир шудаанд, байниҳам мувофиқ кунед.

1) Баҳри Миёназамин	A) Укёнуси Ҳинд
2) Баҳри Охота	B) Укёнуси Атлантика
3) Баҳри Арабистон	C) Укёнуси Яхбастаи Шимолӣ
4) Баҳри Кара	D) Укёнуси Ором

1	2	3	4

2. Уқёнуchoи дар зер додашуда ва баҳрҳои дар онҳо ҷойгиршударо байниҳам мувофиқ кунед.

1) Уқёнуси Ором	A) баҳри Банда
2) Уқёнуси Ҳинд	B) баҳри Эгей
3) Уқёнуси Яхбастаи Шимолӣ	C) баҳри Андаман
4) Уқёнуси Атлантика	D) баҳри Баренс

1	2	3	4

3. Гулӯгоҳҳои дар зер додашударо бо уқёнуchoе, ки онҳо ҷойгир шудаанд, байниҳам мувофиқ кунед.

1) Гулӯгоҳи Мозамбик	A) Уқёнуси Ором
2) Гулӯгоҳи Гибралтар	B) Уқёнуси Атлантика
3) Гулӯгоҳи Беринг	C) Уқёнуси Ҳинд
4) Гулӯгоҳи Дейвис	D) Уқёнуси Яхбастаи Шимолӣ

1	2	3	4

4. Уқёнуchoи дар зер додашуда ва фуруҳамиҳои дар онҳо ҷойгиршударо байниҳам мувофиқ кунед.

1) Уқёнуси Атлантика	A) фуруҳамидаи Чили
2) Уқёнуси Ҳинд	B) фуруҳамидаи Беллинсгаузен
3) Уқёнуси Ором	C) фуруҳамидаи Сомали
4) Уқёнуси Яхбастаи Шимолӣ	D) фуруҳамидаи Бразилия

1	2	3	4

5. Ҷараёниҳои уқёнуchoи дар зер додашударо бо уқёнуchoе, ки онҳо таъсир мерасонанд, байниҳам мувофиқ кунед.

1) Ҷараёни Перу	A) Уқёнуси Ором
2) Ҷараёни Австралияи Ғарбӣ	B) Уқёнуси Атлантика
3) Ҷараёни Трансарктика	C) Уқёнуси Ҳинд
4) Ҷараёни Гвинея	D) Уқёнуси Яхбастаи Шимолӣ

1	2	3	4

Базаи саволҳои 5

1. Номи шаҳрхоеро, ки ба таркиби вилояти самарқанд шомиланд, муайян кунед.

1. Янгиработ 2. Ғаллаорол 3. Оқтош 4. Нурато
5. Ургут 6. Қизилтеппа 7. Тайлоқ 8. Қўқанд

--	--	--

2. Соҳаҳои асосии саноати вилояти Тошкандро муайян кунед.

1. Нафт-кимиё 2. Металлургияи ранга 3. Орду ярма
4. Саноати сохтмон 5. Қўҳқорӣ 6. Кимиё 7. Газ-кимиё

--	--	--

3. Ноҳияхоеро, ки бо ноҳияи иқтисодии Мирзочўл ҳамсарҳад нестанд, ҷудо кунед.

1. Поёноби Амударё 2. Чанубӣ 3. Тошканд
4. Зарафшон 5. Фарғона

--	--	--

4. Номи қонҳои қанданиҳои ғойданоки вилояти Қиззахро ҷудо қарда, нишон диҳед.

1. Шарғун 2. Сортош 3. Қоратош 4. Қоровулбозор
5. Учқир 6. Қўйтош 7. Марҷонбулоқ 8. Зармитан

--	--	--

5. Соҳаҳои асосии хоҷагии вилояти Сирдарёро муайян кунед.

1. Пахтақорӣ 2. Боғдорӣ 3. Сабзавотпарварӣ 4. Донпарварӣ
5. Токпарварӣ 6. Порлизпарварӣ 7. Ғаллапарварӣ 8. Пиллапарварӣ

--	--	--

Базаи саволҳои 6

1. Аз байни вилоятҳои Ўзбекистон, ки дар зер дода шудаанд, аз рӯи зичии роҳҳои оҳан соҳибони нишондодҳои баландро муайян кунед.

- a) Намангон b) Сирдарё c) Тошканд d) Қашқадарё
e) Андиқон f) Навоӣ g) Фарғона h) Самарқанд

--	--	--

2. Аз байни вилоятҳои дар зер додашуда вилоятҳои аз ҳама ғарб ҷойгиршударо муайян кунед

- a) Хоразм b) Андичон c) Фарғона d) Сурхондарё
e) Самарқанд f) Навоӣ g) Қашқадарё h) Бухоро

--	--	--

3. Аз байни шаҳрҳои Ўзбекистон, ки дар зер дода шудаанд, шаҳрҳои бузургро аз рӯи шумораи аҳоли муайян кунед.

- a) Қўқанд b) Намангон c) Андичон d) Нукус
e) Олмалик f) Бухоро g) Самарқанд h) Тошканд

--	--	--

4. Аз байни шаҳрҳои Ўзбекистон, ки дар зер дода шудаанд, шаҳрҳоеро, ки дар онҳо металлургияи ранга ривоч ёфтааст, чундо кунед

- a) Нукус b) Чирчиқ c) Зарафшон d) Деҳнав
e) Муборак f) Самарқанд g) Бекобод h) Олмалик

--	--	--

5. Аз байни шаҳрҳои Ўзбекистон, ки дар зер дода шудаанд, шаҳрҳои ба саноати сўзишворӣ ихтисосшударо чундо кунед.

- a) Ширин b) Асака c) Учқудук d) Шўртан
e) Бекобод f) Муборак g) Қўқанд h) Қаравулбозор

--	--	--

Базаи саволҳои 7

1. Дарёҳои кишвари Осиёи Миёнаро аз рӯи типҳои ғизогирии онҳо байниҳам мувофиқ кунед.

Дарёҳо	Типи ғизогирий	
1. Атрек	A	Дарёе, ки аз обҳои барф ва боронҳои мавсимӣ ғизо мегирад
2. Чу	B	Дарёе, ки аз обшавии барфҳои доимӣ ва мавсимӣ ғизо мегирад
3. Сирдарё	C	Дарёе, ки аз обҳои пирях ва барф ғизо мегирад
	D	Дарёе, ки аз обшавии барф ва пиряхҳо ғизо мегирад

1	2	3

2. Чиндорихҳои кўҳӣ ва кўҳҳоеро, ки дар натиҷаи онҳо ҳосил шудаанд, байниҳам мувофиқ кунед.

Чиндорихҳои кўҳӣ	Кўҳҳои ҳосилшуда	
1. Алп	A	Олтой, Тён-Шон, Пасткўҳҳои Қазоқистон

2. Байкал 3. Каледон	B	Кӯҳҳои Бразилияи Чанубу шарқӣ, Лунда-Катанга
	C	Кӯҳҳои Қазоқистони Шимолӣ, Олой, Туркистон
	D	Ҳисор, Помир, Копетдоғ, Ҳиндукуш, Сафедкӯҳ

1	2	3

3. Массаҳои ҳавоеро, ки ба кишвари Осиёи Миёна таъсир мекунанд, бо хусусиятҳои иқлимӣ онҳо байниҳам мувофиқ кунед.

Массаҳои ҳаво	Хусусиятҳои иқлимӣ	
1. Антисиклони Осиёи Марказӣ (Сибир) 2. Массаи ҳавои сарди Арктика 3. Ҳавои тропики континенталии Турон	A	Ба туфайли ҳавои мӯътадили троикӣ ҳарорат +10+20°C баланд шуда, абр зиёд мешавад. Боришот дар шакли борон, баъзан барф меборад.
	B	Ҳарорати миёнаи моҳҳои тобистон 30°C ва аз он каме зиёдтар мешавад.
	C	Дар ин вақт ҳаво соф буда, шабона сатҳи замин боз ҳам хунуктар мешавад, рӯзона бошад, нурҳои офтоб онро каме гарм мекунад.
	D	Ҳарорат (то -10-20°C) паст шуда, хунокии саҳт мешавад. Агар муддати тӯлонӣ дар ҳудуд қарор гирад, ҳарорат то -35-45°C паст мешавад.

1	2	3

4. Дарёҳои кишвари Осиёи Миёна ва хусусиятҳои онҳоро байниҳам мувофиқ кунед.

Дарёҳо	Хусусиятҳо	
1. Сирдарё 2. Амударё 3. Зарафшон	A	Аз пирыхи гиреҳи кӯҳии Кӯксув бо номи Мастчоҳ оғоз меёбад.
	B	Масоҳати ҳавзааш 219 ҳазор km ² . Дарёи Норин, ки аз кӯҳҳои Тён-Шони Марказӣ оғоз меёбад, сароби он мебошад.
	C	Аз пайвастшавии дарёҳои Панҷ ва Вахш, ки аз кӯҳҳои Помир ҷорӣ мешаванд, ҳосил мешавад.
	D	Аз пайвастшавии дарёи Кунгес, ки аз гиреҳи кӯҳии Тён-Шони Шарқӣ оғоз меёбад ва дарёи Текес, ки аз Холиқтоғ оғоз меёбад, ҳосил мешавад.

1	2	3

5. Дарёҳои кишвари Осиёи Миёна ва обанборҳоеро, ки дар онҳо сохта шудаанд, байниҳам мувофиқ кунед.

Дарёҳо	Обанборҳо	
1. Вахш	A	Қапчиғай
2. Иртиш	B	Бухтарма
3. Или	C	Тўхтагул
	D	Норак

1	2	3

Базаи саволҳои 8

1. Давлатҳои дар зер додасударо аз рӯи мавқеи географӣ байниҳам мувофиқ кунед.

Давлатҳо	Намуд вобаста ба мавқеи географӣ	
1. Индонезия	A	Давлатҳои нимҷазиравӣ
2. Чили	B	Давлатҳои континентали дохилӣ
3. Муғулистон	C	Давлатҳои ҷазиравӣ
	D	Давлатҳои континентали наздибаҳрӣ

1	2	3

2. Давлатҳои дар зер додасударо аз рӯи рушди иқтисодию иҷтимоӣ байниҳам мувофиқ кунед.

Давлатҳо	Намуд вобаста ба дараҷаи рушд	
1. Канада	A	Давлати бузурги индустриалӣ-аграрӣ
2. Покистон	B	Давлати “Ҳафтгонаи калон”
3. Ёзбекистон	C	Давлати ривочёфтаи стодаи таҷағоҳӣ
	D	Давлати иқтисодиёти гузариш

1	2	3

3. Давлатҳои дар зер додасударо бо қитъаҳои ҷойгиршудаи онҳо байниҳам мувофиқ кунед.

Давлатҳо		Қитъаҳо	
1	Канада	A	Африка
2	Арабистони Саудӣ	B	Осиё
3	Сенегал	C	Европа
		D	Америка

1	2	3

4. Давлатҳои дар зер додашударо бо хусусиятҳои шакли идоракунии онҳо байниҳам мувофиқ кунед.

Давлатҳо	Хусусиятҳои шакли идоракунӣ	
1.Аргентина 2.Португалия 3.Австрия	A	Ваколатҳои роҳбари давлат (шоҳ, амир, княз ва ҳоказо) ба дараҷаи маълум маҳдуданд
	B	Таркиби ҳукуматро президент ва парламент яқҷоя ташаккул медиҳанд
	C	Ваколатҳои асосии ҳокимият дар дасти президент аст
	D	Ваколатҳои асосии ҳокимият дар дасти парламент аст

1	2	3

5. Давлатҳои дар зер додашударо бо қитъаҳои ҷойгиршудаи онҳо байниҳам мувофиқ кунед.

Ҳудудҳо	Маҷеи географӣ	
1.Исландия 2.Индонезия 3.ИМА	A	Европа
	B	Америка
	C	Африка
	D	Осиё

1	2	3

Базаи саволҳои 9

1. Номи мамлақати Америкаро, ки дорои шакли идоракунии монархияи конституционӣ буда, ба гурӯҳи давлатҳои “Ҳафтгонаи калон” шомил аст, нависед.

: _____

2. Дар сектори чоруми иқтисодиёти ҷаҳонӣ аз рӯи самтҳои радиоэлектроника, робототехника, кадом мамлақати Осиё пешсаф аст?

: _____

3. Номи мамлақати Европайи Ғарбиро, ки дар замони ҳозира 80 %-и талаботи нерӯи барқашро аз ҳисоби нерӯгоҳи барқи атомӣ қонеъ мегардонад, нависед.

: _____

4. Номи давлатеро, ки дар харита шакли мӯза дошта, вулқонҳои Стромболӣ, Везувий ва Этна дар ҳамин давлат воқеъанд, нависед.

: _____

5. Номи давлати Осиёи Миёнаро, ки яке аз қонҳои калонтарини тиллоӣ ҳаҷон Кумтор дар он ҷойгир аст, нависед.

: _____

Базаи саволҳои 10

1. Иқтисодиёти давлатҳои дар зер додашуда ва таърифи онҳо байниҳам мувофиқ кунед.

Намудҳои иқтисодиёт	Таърифиҳо	
1. Давлати индустриалӣ-аграрӣ 2. Давлати постиндустриалӣ 3. Давлати аграрӣ	A	Дар таркиби соҳаҳои иқтисодиёт ҳиссаи соҳаҳои секторҳои сеюм ва чорум баланд аст
	B	Дар таркиби соҳаҳои иқтисодиёт ҳиссаи саноат ва хоҷагии қишлоқ баланд аст
	C	Дар таркиби соҳаҳои иқтисодиёт ҳиссаи саноат ва сохтмон баланд аст
	D	Дар таркиби соҳаҳои иқтисодиёт ҳиссаи хоҷагии қишлоқ ва соҳаҳои истеҳсоли вобаста ба он баланд аст

1	2	3

2. Марказҳои асосии иқтисодиёти ҷаҳонӣ дар зер додашударо ва давлатҳои дар онҳо ҷойгиршударо байниҳам мувофиқ кунед.

Марказҳои иқтисодӣ	Давлатҳо	
1. Америкаи Шимолӣ 2. Давлатҳои навииндустриалии Осиё 3. Давлатҳои арабии халиҷи Форс	A	Арабистони Саудӣ, Аморати Муттаҳидаи Араб, Кувайт, Қатар, Баҳрайн
	B	Франсия, Белгия, Чехия, Австрия, Дания
	C	ИМА, Канада
	D	Республикаи Корея, Малайзия, Сингапур, Таиланд

1	2	3

3. Марказҳои пешсафи саноати нафти ҷаҳонии дар зер додасударо бо давлатҳои ба онҳо хос байниҳам мувофиқ кунед.

Марказҳои саноати нафт	Давлатҳо	
1. Давлатҳои ОПЕК	A	Туркменистон, Индонезия, Чили, Италия
2. Давлатҳои истихроҷкунандаи нафт	B	Британияи Кабир, Норвегия, Дания,
3. Давлатҳое, ки аз ҳавзаи баҳри Шимолӣ нафт истихроҷ мекунанд	C	Россия, Бразилия, Хитой, Мексика
	D	Алҷазоир, Ливия, Эрон, Венесуэла

1	2	3

4. Намудҳои электростансияҳои дар зер додасударо бо давлатҳое, ки қисми асосии энергияро аз онҳо мегиранд, байниҳам мувофиқ кунед.

Электростансияҳо	Давлатҳо	
1. Сидроэлектростансия	A	Польша, Руминия, РАҶ, Нидерландҳо
2. Электроэнергетикаи атомӣ	B	Норвегия, Бразилия, Албания, Колумбия
3. Электроэнергетикаи гармӣ	C	Исландия, Италия, Филиппинҳо
	D	Франсия, Белгия, Республикаи Корея

1	2	3

5. Маҳсулотҳои кишоварзии дар зер додасударо бо давлатҳое, ки ба парвариши онҳо тахассусонида шудаанд, байниҳам мувофиқ кунед.

Маҳсулотҳои кишоварзӣ	Давлатҳо	
1. Қаҳва	A	Кот-д'Ивуар, Гана
2. Каучуки табиӣ	B	Россия, Франсия, ИМА
3. Лаблабуи қанд	C	Бразилия, Вьетнам, Индонезия
	D	Таиланд, Хитой, Ҳиндустон

1	2	3

Базаи саволҳои 11

1. Аз байни хусусиятҳои додасуда ҷиҳатҳои ба худ хоси вилояти Хоразмро ҷудо кунед.

1. Қонҳои тилло, руҳ ва волфрам мавҷуд аст
2. Қисми қалони ҳудуди он аз делтаи Амударё иборат аст
3. Қисми шарқии онро кӯҳҳои Ҳисор ихота кардаанд
4. Дорои панҷ шаҳрест, ки аҳолии ҳар яки он аз 300 ҳазор нафар зиёд аст

5. Баҳри Арал ба хоҷагии он ба дараҷаи назаррас таъсир мерасонад
6. Пахтаи нахи борик парвариш карда мешавад
7. Дар қисми ҷанубии вилоят осоишгоҳи Чортоқ сохта шудааст
8. Дар соҳили чапи Амударё ҷойгир аст

--	--	--

2. Аз байни хусусиятҳои додашуда ҷиҳатҳои ба худ хоси вилояти Сирдарёро ҷудо кунед.

1. Конҳои тилло, руҳ ва волфрам мавҷуд аст
2. Қисми калони ҳудуди он аз канали Туятортар обёрӣ карда мешавад
3. Дар қисми шарқии он ба самти меридионалӣ дарё ҷорӣ шудааст
4. Дар шаҳри Ширин НБГ-и машҳур ҷойгир аст
5. Кӯли Денгизкӯл ба хоҷагии он ба дараҷаи назаррас таъсир мерасонад
6. Пахтаи нахи борик парвариш карда мешавад
7. 2,5 Ҷоизи аҳолии мамлакатамон дар ҳамин ҳудуд истиқомат мекунад
8. Дар соҳили рости дарёи Сирдарё ҷойгир аст

--	--	--

3. Аз байни хусусиятҳои додашуда ҷиҳатҳои ба худ хоси вилояти Фарғонаро ҷудо кунед.

1. 58 Ҷоизи аҳолии ноҳияи иқтисодӣ дар шаҳрҳо истиқомат мекунад
2. Дар ҷанубтарини мамлакатамон ҷойгир аст
3. Дар ҳудуди он дараи Илонӯтди ҷойгир аст
4. 45 Ҷоизи пиллаи Ўзбекистонро парвариш мекунад
5. Дарёҳои бузургтаринаш Танхоздарё ва Оқсув ба ҳисоб меравад
6. 3/5 қисми аҳолии ҳудуд дар деҳот истиқомат мекунад
7. 25 Ҷоизи пахтаи парваришшавандаи мамлакатамонро медиҳад
8. Аз Ғарб ва Ҷануб бо кӯҳҳо ихота шудааст

--	--	--

4. Аз байни хусусиятҳои додашуда ҷиҳатҳои ба худ хоси вилояти Қашқадарёро ҷудо кунед.

1. 74 Ҷоизи аҳолии вилоят дар шаҳрҳо истиқомат мекунад
2. Дар шарқтарини мамлакат ҷойгир аст
3. Канали Эски Анҳор ҷорӣ мешавад
4. Дар шаҳри Таллимарҷон НБГ ҷойгир аст
5. Дарёҳои муҳимтаринаш Сангардаксой ва Тӯсинсой мебошад
6. 3/5 қисми аҳоли дар деҳот истиқомат мекунад
7. 65 Ҷоизи пахтаи парваришшавандаи мамлакатамонро медиҳад
8. Стансияи компрессори Кӯкдумалоқ мавҷуд аст

--	--	--

5. Аз байни хусусиятҳои додашуда ҷиҳатҳои ба худ хоси вилояти Навоиро ҷудо кунед.

1. Вилояти ҷавонтарини кишварамон аст
2. Дар ҷанубтарини мамлакат ҷойгир аст
3. Дар атрофи Маликҷул кони тиллои машҳур ҷойгир аст
4. Қисми асосии нерӯи барқ аз панелҳои офтобӣ гирифта мешавад
5. Дар маркази маъмурии вилоят комбинати кон-металлургия ҷойгир аст
6. 2,9 фоизи аҳолии Ўзбекистон дар ҳамин ҳудуд истиқомат мекунад
7. Дар заминаи кони Мурунгов шаҳри Учқудук бунёд гардид
8. Аз Ғарб ва Ҷануб бо кӯҳҳо иҳота шудааст

--	--	--

Базаи саволҳои 12

1. Дарёҳои материки Африка ва резишгоҳи онҳоро байниҳам мувофиқ кунед.

Дарёҳо	Резишгоҳ (мансаб)	
1.Нил 2.Лимпопо 3.Нигер	A	Гулӯгоҳи Мозамбик
	B	Кӯли Чад
	C	Халиҷи Гвинея
	D	Баҳри Миёназамин

1	2	3

2. Шаклҳои релйефи материки Африка ва кишварҳои табиӣ-географиеро, ки онҳо ҷойгир шуданд, байниҳам мувофиқ кунед.

Шаклҳои релйеф	Кишварҳои табиӣ-географӣ	
1.Вулқони Камерун 2.Кӯҳи Маргерита 3.Кӯҳҳои Кап	A	Африкаи Марказӣ
	B	Африкаи Шимолӣ
	C	Африкаи Ҷанубӣ
	D	Африкаи Шарқӣ

1	2	3

3. Объектҳои географии материки Евросиё ва кишварҳои табиӣ-географиеро, ки онҳо ҷойгир шуданд, байниҳам мувофиқ кунед.

Объектҳои географӣ	Кишварҳои табиӣ-географӣ	
1.Биёбони Руб-эл-Холӣ	A	Сибири Шарқӣ
	B	Европаи Шарқӣ
2.Дарёи Печора	C	Европаи Ҷанубӣ
3.Кӯҳҳои Путорана	D	Осиёи Ҷанубу ғарбӣ

1	2	3

4. Объектҳои географии материи Австралия ва кишварҳои табиӣ-географиеро, ки онҳо ҷойгир шуданд, байниҳам мувофиқ кунед.

Объектҳои географӣ	Кишварҳои табиӣ-географӣ	
1. Нимҷазираи Арнемленд	A	Австралияи Шимолӣ
2. Кӯҳҳои Алпи Австралия	B	Австралияи Ғарбӣ
3. Ҳамвориҳои Налларбор	C	Шимолу шарқ
	D	Ҷанубу шарқ

1	2	3

5. Объектҳои географии материи Австралия ва кишварҳои табиӣ-географиеро, ки онҳо ҷойгир шуданд, байниҳам мувофиқ кунед.

Объектҳои географӣ	Кишварҳои табиӣ-географӣ	
1. Димоғи Байрон	A	Австралияи Шимолӣ
2. Биёбони Калони Регӣ	B	Ҷанубу шарқ
3. Нимҷазираи Кимберли	C	Шимолу шарқ
	D	Австралияи Ғарбӣ

1	2	3

Базаи саволҳои 13

1. Тасвири хурдкардашудаи сатҳи Замин бо аломатҳои шартӣ дар сатҳи ҳамвор ... номида мешавад. Ба ҷойи нуқтаҳо калимаи партофташударо ба катокҳои зерин нависед.

: _____

2. Харитаҳое, ки дар он намуди умумии минтақа, яъне, релйеф, дарёҳо, кӯлҳо, баҳрҳо, шаҳрҳо, чараёнҳои бузурги укёнусҳо ва ғайраҳо тасвир шудаанд, харитаҳои ... номида мешавад. Ба ҷойи нуқтаҳо калимаи партофташударо ба катокҳои зерин нависед.

: _____

3. Харитаҳое, ки дар он чиз (ашё) ва ходисаҳои географии ба ягон мавзӯи муайян хос тасвир карда мешавад, харитаҳои ... номида мешавад. Ба ҷойи нуқтаҳо калимаи партофташударо ба каттакҳои зерин нависед./

: _____

4. Харитаҳое, ки дар онҳо дар қучои Замин чӣ қадар боришот шуданаш, чӣ хел будани ҳарорати ҳаво, самти шамолҳо тасвир карда мешавад. Харитаҳои ... номида мешавад. Ба ҷойи нуқтаҳо калимаи партофташударо ба каттакҳои зерин нависед.

: _____

5. Харитаҳое, ки дар онҳо корхонаҳои саноатӣ ва киштҳои хоҷагии кишлоқ, роҳҳои нақлиёт бо аломатҳои шартӣ тасвир мешавад, харитаҳои ... – ... номида мешавад. Ба ҷойи нуқтаҳо калимаи партофташударо ба каттакҳои зерин нависед.

: _____

Базаи саволҳои 14

1. Корпоратсияҳои трансмиллии байналмилалӣ ва давлатҳоеро, ки онҳо аз рӯйхат гузаштаанд, байниҳам мувофиқ кунед.

Корпоратсияҳои трансмиллӣ	Давлатҳо	
1. Волксваген (Volkswagen)	A	ИМА
2. Тоёта Мотор (Toyota Motor)	B	Германия
	C	Япония
3. Амазон (Amazon)	D	Хитой

1	2	3

2. Давлатҳои нимҷазиравии Европа ва пойтахтҳои онҳоро байниҳам мувофиқ кунед.

Пойтахтҳо	Давлатҳо	
1. Афина	A	Норвегия
2. Осло	B	Португалия
3. Стокгольм	C	Гретсия
	D	Шветсия

1	2	3

3. Қаторкӯхҳои бузурги ҷаҳон ва давлатҳое, ки онҳо дар он ҷойгир шудаанд, байниҳам мувофиқ кунед.

Қаторкӯхҳо	Давлатҳо	
1.Анд	A	Италия
2.Помир	B	Гурҷистон
3.Кавказ	C	Тоҷикистон
	D	Эквадор

1	2	3

4. Мегалополиси дар зер додашударо бо давлатҳое, ки онҳо дар он ҷойгир шудаанд, байниҳам мувофиқ кунед.

Мегалополиси	Давлатҳо	
1.Рейн	A	Япония
2.Босваш	B	Германия
3.Англис	C	ИМА
	D	Британияи Кабир

1	2	3

5. Давлатҳои аъзои созмони ОРЕК ва пойтахтҳои онҳоро байниҳам мувофиқ кунед.

Давлатҳои аъзои ОРЕК	Пойтахтҳо	
1.Кувайт	A	Малабо
2.Ливия	B	Бағдод
3.Ироқ	C	Ал-Кувайт
	D	Триполи

1	2	3

Базаи саволҳои 15

1. Округҳои табиӣ-географии додашуда ва кӯҳхоеро, ки дар худуди онҳо ҷойгир шудаанд, байниҳам мувофиқ кунед.

Округҳои табиӣ-географӣ	Қаторкӯҳҳо	
1. Чирчиқ-Оҳангарон 2. Мирзочӯл 3. Қашқадарё	А	Оқтоғ, Қаротоғ, Нурато
	В	Туркистон, Морғузар, Балиқлитоғ
	С	Писком, Қурама, Чимён
	D	Чақчар, Косонтоғ, Оловуддинтоғ

1	2	3

2. Округҳои табиӣ-географии додашуда ва шаклҳои релйеферо, ки дар худуди онҳо ҷойгир шудаанд, байниҳам мувофиқ кунед.

Округҳои табиӣ-географӣ	Шаклҳои релйеф	
1. Устюрт 2. Поёноби Зарафшон 3. Қизилқум	А	Платои Қарокӯл
	В	Кӯҳҳои Бӯкантов
	С	Пастҳамвории Тӯрон
	D	Барҷастагии Кассарма

1	2	3

3. Округҳои табиӣ-географии додашуда ва шаклҳои релйеферо, ки дар худуди онҳо ҷойгир шудаанд, байниҳам мувофиқ кунед.

Округҳои табиӣ-географӣ	Шаклҳои релйеф	
1. Фарғона 2. Сурхондарё 3. Устюрт	А	Қирҳои Қаробовур
	В	Қаторкӯҳи Боботоғ
	С	Қаторкӯҳи Писталитоғ
	D	Қаторкӯҳи Олой

1	2	3

4. Округҳои табиӣ-географӣ додашуда ва хусусияти ба табиати онҳо хосро байниҳам мувофиқ кунед.

Округҳои табиӣ-географӣ	Хусусиятҳои табиати округ	
1.Поёноби Зарафшон 2.Сурхондарё 3.Фарғона	А	Қисми марказии он аз фурӯҳамӣ иборат аст, нисбатан ҳамвор аст, аз он Сирдарё чорӣ шуда, се хамидаи кӯҳна ҳосил шудааст.
	В	Дар шарқи он кӯҳҳои Боботоғ ҷойгиранд, як андоза хӯрда шуда, паст шудааст, қуллаи баландтаринаш Заркоса ном дошта, баландии он ба 2289 метр мерасад
	С	Нишебҳои шимолии кӯҳҳои Туркистон, Морғузар, Нураторо ишғол мекунад
	D	Ҳудуди аз захираи нафту газ бой буда, конҳои муҳимтаринаш Газлӣ, Ҷарқоқ, Шодӣ, Денгизкӯл ва ғайраҳо мебошанд

1	2	3

5. Округҳои табиӣ-географӣ додашуда ва хусусияти ба релйефи онҳо хосро байниҳам мувофиқ кунед.

Округҳои табиӣ-географӣ	Хусусиятҳои релйефи округ	
1.Зарафшони Миёна 2.Қашқадарё 3.Чирчиқ-Оҳангарон	А	Дар ғарбтарини округ қаторкӯҳи Угом ҷойгир буда, он аз Олатови Талас аз наздикии қуллаи Манас (4484 m) ба самти Ҷанубу ғарб давом мекунад
	В	Округ аз ҷиҳати сохти геоморфологӣ аз якҷанд барҷастагӣ ва фурӯҳамии ба таври паҳноӣ тӯлкашида иборат аст
	С	Дар Шимолу шарқи он кӯҳҳои Чақаликон, Қаротепа, Зирабулоқ ва Зиёвуддин, ки давоми ғарбии қаторкӯҳи Зарафшон ба ҳисоб мераванд, ҷойгиранд
	D	Дар шимоли он кӯҳҳои Нурато, Оқтов ва Қаротов, дар ҷанубаш бошад, кӯҳҳои Қаротепа, Зиёвуддин ва Зирабулоқ ҷойгиранд.

1	2	3

Базаи саволҳои 16

1. Аз байни хусусиятҳои додашуда чиҳатҳои ба материки Африка мансубро ҷудо кунед.

1. Дар замини материк платформаи қадимаи Гондвана ҷойгир аст
2. Дар ҳудуди материк кӯҳҳои пурзӯр чиндоришуда васеъ паҳн шудаанд
3. Дар қисми шарқии он рифт ва грабенҳои бузург мавҷуд аст
4. Қаторкӯҳҳои баландтарини ҷаҳон танҳо дар ҳамин материк ҷойгиранд
5. Дар материк зуд-зуд заминчунбиҳо ва вулқонҳо ба вучуд меоянд
6. Қуллаи баландтаринаш аз 6000 метр баланд аст
7. Қисми калони материк аз паҳнкӯҳҳои пасту баланд иборат аст
8. Дар қисми шарқии он вулқонҳои ғабол зинҳор дучор намешаванд

--	--	--	--

2. Аз байни хусусиятҳои додашуда чиҳатҳои ба материки Африка мансубро ҷудо кунед.

1. Релйефи Африка ва “Африкаи паст” ва “Африкаи баланд” тақсим мешавад
2. Қуллаи баландтаринаш вулқони Килиманҷаро ба ҳисоб меравад
3. Дар ҳудуди материк боришот баробар тақсим шудааст
4. Экватор аз маркази материк мегузарад
5. Саҳрои Кабир дар минтақаи тропики ҷанубӣ ҷойгир аст
6. Дар Африкаи Марказӣ тарқишҳои тектоникӣ ва кӯлҳои чуқур мавҷуд аст
7. Минтақаи иқлими субтропик танҳо дар қисми шимолии материк воমেҳӯрад
8. Нуқтаи пасттарини материк –153 m аз сатҳи баҳр паст ҷойгир аст

--	--	--	--

3. Аз байни хусусиятҳои додашуда чиҳатҳои ба материки Австралия хосро муайян кунед.

1. Материк як қисми суперматерики қадимаи Гондвана мебошад
2. Вулқони бузургтарини амалкунанда дар ҳамин материк ҷойгир аст
3. Қисми калони материк аз пирахҳои ғафс иборат аст
4. Қуллаи баландтаринаш қуллаи Косюшко ба ҳисоб меравад
5. Наздик 60%-и ҳудуди материк ба ҳавзаи дохилӣ (пӯчида) маҳсуб аст
6. Дарёҳои бузургтаринаш Муррей ва Дарлинг ба укёнуси Ором мерезанд
7. Қисми марказии он асосан аз вулқонҳои кӯҳии баланд иборат аст
8. Дар қисми шарқии он кӯҳҳои қадимаи чиндорӣ ҷойгиранд

--	--	--	--

4. Аз байни хусусиятҳои додашуда чиҳатҳои ба материки Австралия хосро муайян кунед.

1. Қисми калони материк дар минтақаи иқлими мўътадил ҷойгир аст
2. Боришоти бештар ба қисми Шимолу шарқии материк рост меояд
3. Дар материк дарёҳои доимии ҷорӣ хеле зиёд буда, онҳо тамоми сол серобанд
4. Калонтарин шабакаи дарё Муррей (якҷоя бо Дарлинг) мебошад
5. Аксарияти кӯлҳо шӯр буда, муваққатан бо об пур мешаванд
6. Бешаҳои барги ғафс дар ҳудуди материк майдони калонро ишғол мекунанд
7. Дар материк намудҳои ҳайвон ва растаниҳои эндемикӣ хел кам вомехӯрад
8. Қисми калони материкро саванна ва биёбонҳо ишғол кардаанд

--	--	--	--

5. Аз байни хусусиятҳои додашуда чиҳатҳои ба материки Антарктида хосро муайян кунед.

1. Материк ҳудуди сардтарини сайёраамон ба ҳисоб меравад
2. Ҳарорати пасттарин дар материк то -5°C паст мебошад
3. Қисми калони ҳудуди материк бо бешаҳои ҳамешасабз пӯшида шудааст
4. Антарктида қариб, ки пурра бо қабати яхи ғафс пӯшида шудааст
5. Дар материк миқдори боришот ниҳоят зиёд, он асосан дар шакли борон меборад
6. Дар каъри қабати яхи материк комплексҳои растаниҳои гуногун мавҷуд аст
7. Дар хушки ҳайвонҳои калони ширхӯр зиндагӣ мекунанд
8. Дар болои Антарктида муаммои марбут ба “пардаи озон” мушоҳида мешавад

--	--	--	--

Базаи саволҳои 17

1. Оқруги табиӣ-географии ...–... дар шимолу шарқи Ўзбекистон, дар байни Сирдарё ва кӯҳҳои Тён-Шони Ғарбӣ ҷойгир аст. Ба ҷойи нуқтаҳо калимаи партофташударо ба катакҳои зерин нависед.

: _____

2. Оқруги табиӣ-географии дар фурӯҳамии тектоникӣ ҷойгир буда, дар охири даври неоген ва даври антропогени поён аз баҳр ҳолӣ шуда, ба хушкӣ табдил ёфтааст. Ба ҷойи нуқтаҳо калимаи партофташударо ба катакҳои зерин нависед.

: _____

3. Нишебиҳои шимолии кӯҳҳои Туркистон, Морғузар, Нурато дар ҳудуди оқруги табиӣ-географии ... ҷойгиранд. Ба ҷойи нуқтаҳо калимаи партофташударо ба катакҳои зерин нависед.

: _____

4. Оқруги табиӣ-географии ... қисми хушкшудаи кӯли бузурги ба ҳамин ном ва кӯлҳои боқимондаро дарбар мегирад. Ба ҷойи нуқтаҳо калимаи партофташударо ба катакҳои зерин нависед.

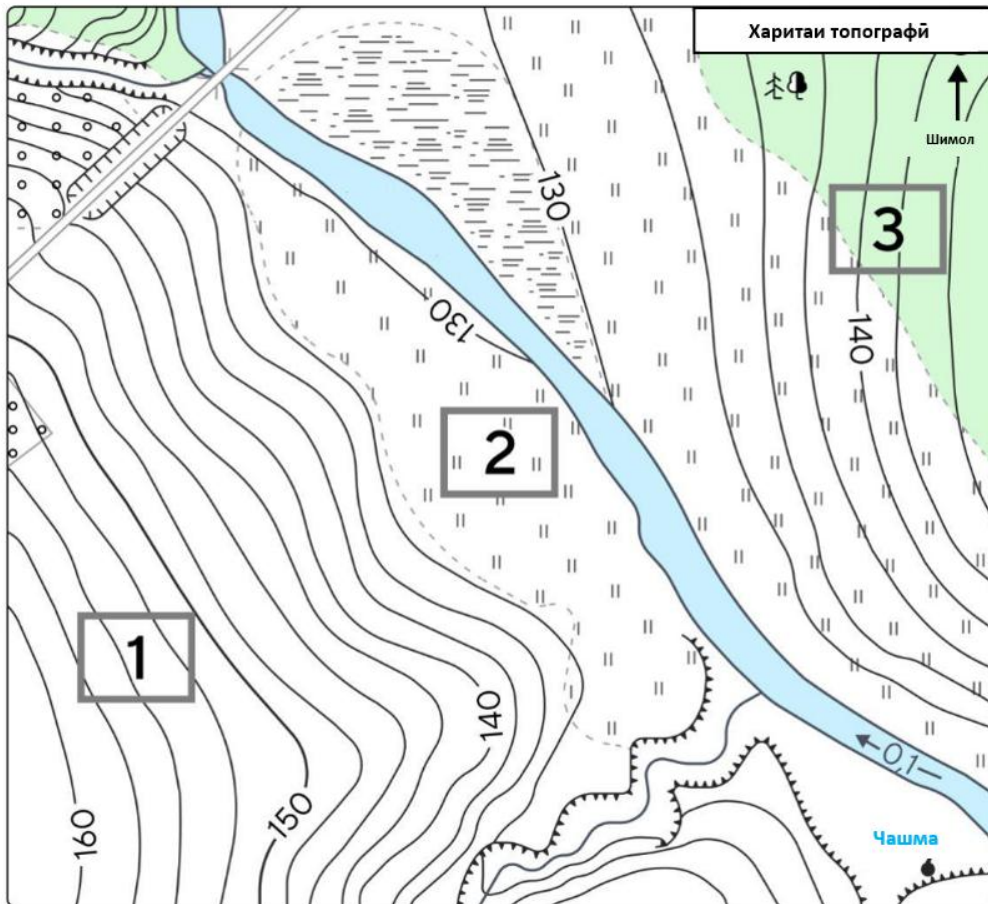
: _____

5. Оқруги табиӣ-географии -ро аз тарафи шимол кӯҳҳои Нурато, аз ҷануб кӯҳҳои Чақаликон, Қаротепа, Зирабулоқ, Зиёвуддин ихота мекунанд. Ба ҷойи нуқтаҳо калимаи партофташударо ба катакҳои зерин нависед.

: _____

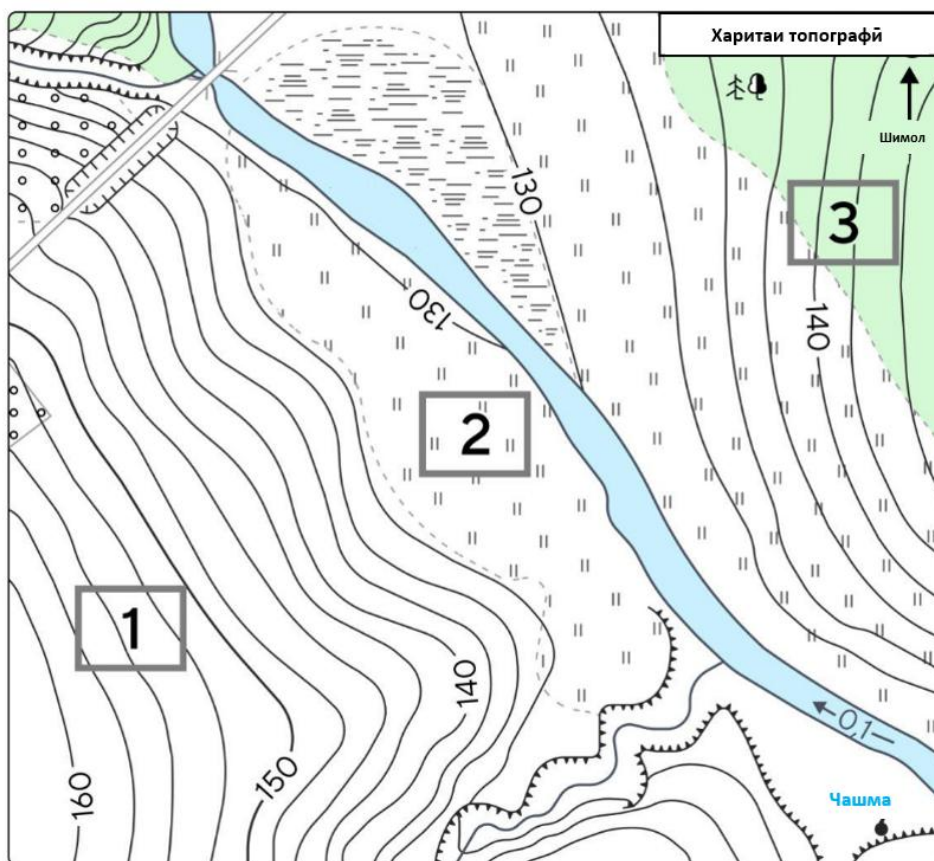
Базаи саволҳои 18

1. Тадқиқотчи чавон дар худуде, ки дар нақша тасвир шудааст, таҳқиқотҳои метеорологӣ гузаронд. Ӯ нуқтаҳои омӯхташро бо рақамҳои 1, 2, 3 ишора кард. Кадоме аз нуқтаҳои омӯхтаи тадқиқотчи ба ботлоқзор ва чарогоҳ наздиктар ҷойгир аст?

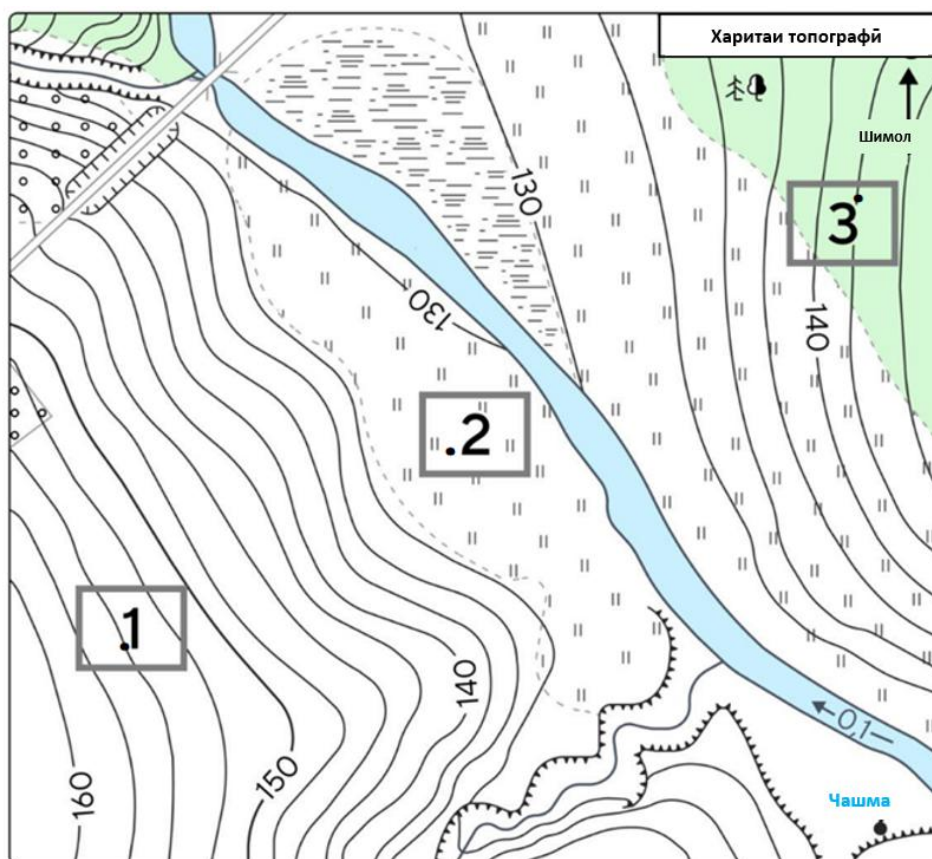
Ҷавоб: _____

2. Тадқиқотчиён дар худуде, ки дар нақша тасвир шудааст, мушоҳидаҳои саҳроӣ гузарониданд. Онҳо нуқтаҳои омӯхташонро бо рақамҳои 1, 2, 3 ишора карданд. Кадоме аз нуқтаҳои омӯхтаи тадқиқотчиён ба бешаи омехта наздиктар ҷойгир аст?

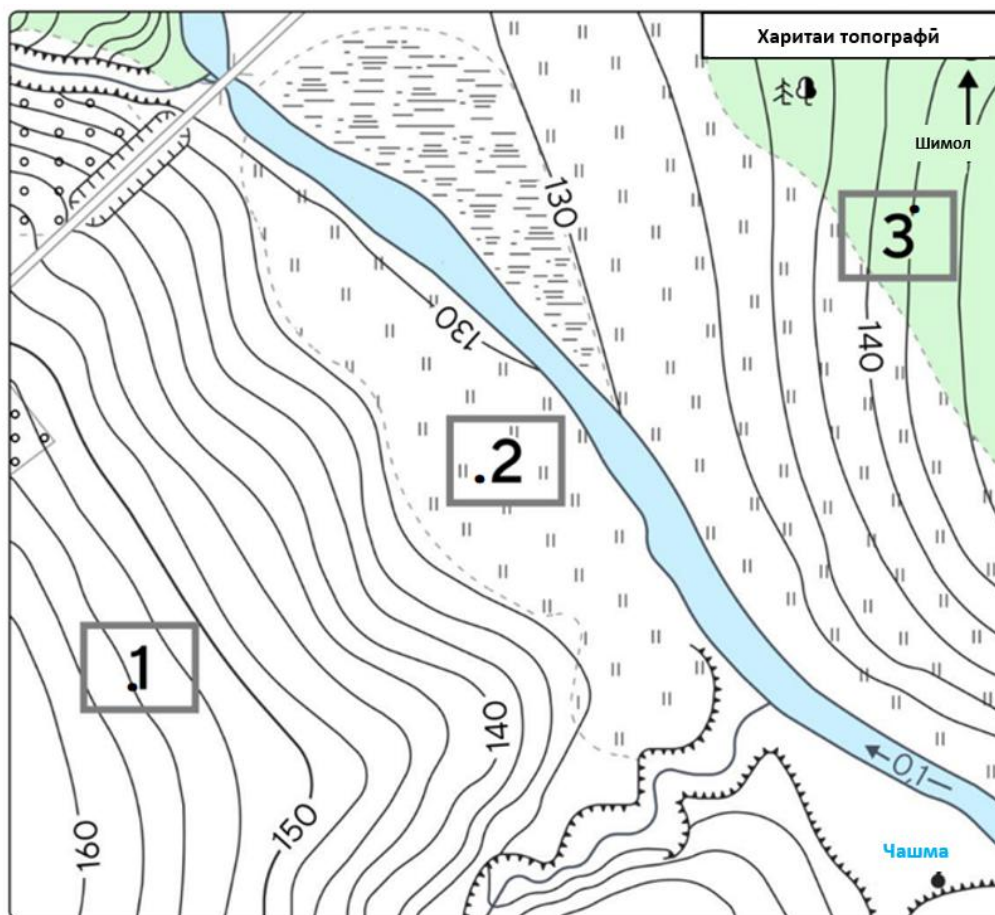
Ҷавоб: _____

3. Географон дар ҳудуде, ки дар нақша тасвир шудааст, мушоҳидаҳои саҳроӣ гузарониданд. Онҳо нуқтаҳои омӯхташонро бо рақамҳои 1, 2, 3 ишора карданд. Баландии мутлақи кадоме аз нуқтаҳои омӯхтаи географон аз ҳама баландтар аст?

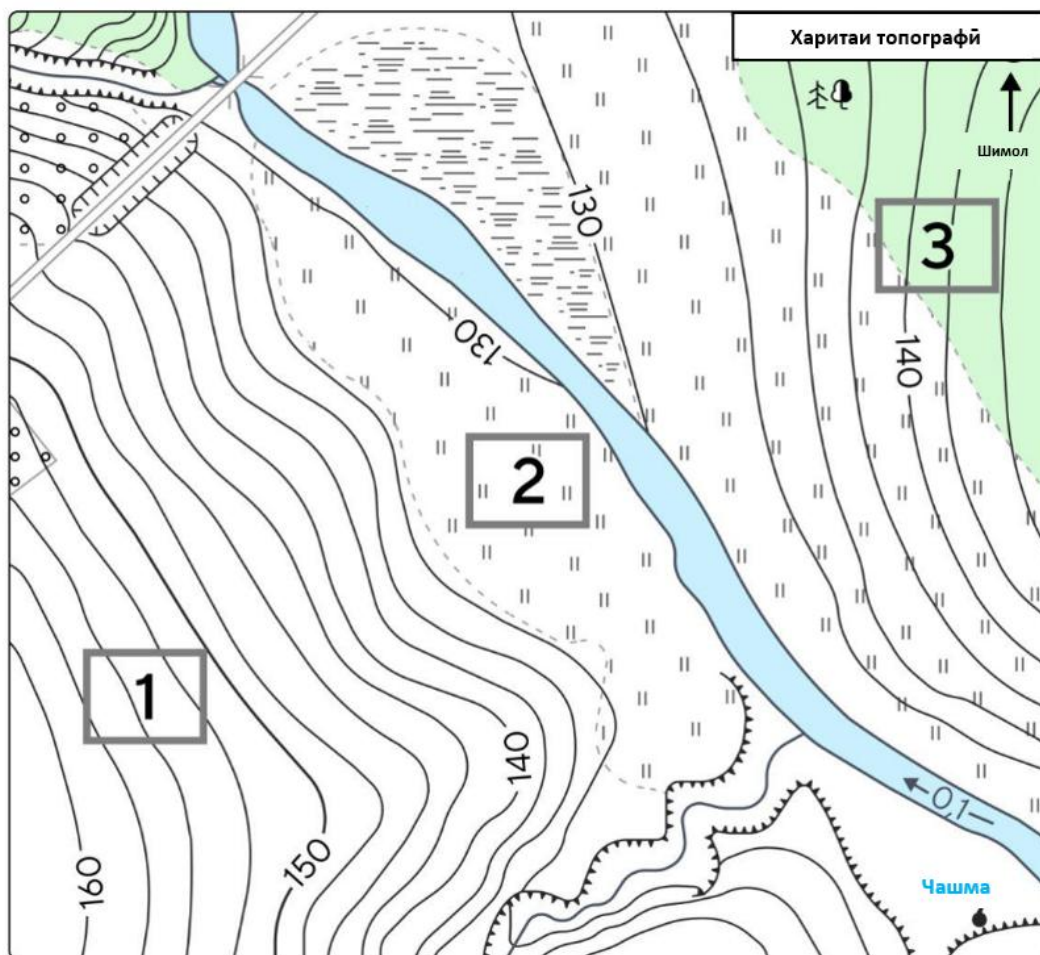
Ҷавоб: _____

4. Олимоне ҷавон дар ҳудуде, ки дар нақша тасвир шудааст, мушоҳидаҳои саҳроӣ гузарониданд. Онҳо нуқтаҳои омӯхташонро бо рақамҳои 1, 2, 3 ишора карданд. Баландии нисбии нуқтаи 1-ро нисбати нуқтаи 3 муайян кунед.

Чавоб: _____

5. Тадқиқотчиён дар ҳудуде, ки дар нақша тасвир шудааст, мушоҳидаҳои саҳроӣ гузарониданд. Аз нақша истифода бурда, гӯед, ки горизонталҳои ҳудуди мазкур аз чанд метр гузаронида шудаанд.

Чавоб: _____

Базаи саволҳои 19

1. Дар асоси ҷадвали зерин миқдори боришоти солона ва амплитудайи солонаи ҳарорати ҳаворо муайян кунед.

Моҳҳо	Я н в а р	Фе вр ал	М ар т	Ап ре л	М ай	И юн	ию л	Ав гу ст	Се нтя бр	Ок тяб р	Но яб р	Де ка бр
Миқдор и боришот , мм	12	11	19	19	15	6	2	2	4	9	11	11
Ҳарорат и миёна, t°C	-3	-1	7	15	23	27	30	28	21	12	4	-2

Чавоб: _____

2. Дар асоси ҷадвали дар зер додашуда миқдори боришоти шаш моҳи аввали сол ва амплитудайи нимсолаи ҳарорати ҳаворо муайян кунед.

Моҳҳо	Январ	Феврал	Март	Апрел	Май	Июн
Миқдори боришот, <i>mm</i>	25	31	29	17	14	10
Ҳарорати миёнаи моҳона, $t^{\circ}C$	-11	-9	6	18	27	31

Ҷавоб: _____

3. Дар асоси ҷадвали зерин миқдори боришоти солона ва амплитудайи солонаи ҳарорати ҳаворо муайян кунед.

Моҳҳо	Январ	Феврал	Март	Апрел	Май	Июн	июл	Август	Сентябр	Октябр	Ноябр	Декабр
Миқдори боришот, <i>mm</i>	28	30	24	20	17	8	8	4	11	14	18	24
Ҳарорати миёнаи моҳона, $t^{\circ}C$	-9	-6	5	17	22	25	31	28	23	18	9	-3

Ҷавоб: _____

4. Дар асоси ҷадвали зерин миқдори боришоти солона ва амплитудайи солонаи ҳарорати ҳаворо муайян кунед.

Моҳҳо	Январ	Феврал	Март	Апрел	Май	Июн	июл	Август	Сентябр	Октябр	Ноябр	Декабр
Миқдори боришот, <i>mm</i>	22	26	20	18	14	6	5	4	9	12	16	21
Ҳарорати миёнаи моҳона, $t^{\circ}C$	-11	-8	3	15	21	26	33	30	24	16	6	-5

Ҷавоб: _____

5. Дар асоси чадвали зерин миқдори боришоти солона ва амплитудаи солонаи ҳарорати ҳаворо муайян кунед.

Моҳҳо	Ян ва р	Фе вр ал	М ар т	Ап ре л	М ай	И юн	ию л	Ав гу ст	Се нт яб р	Ок тя бр	Но яб р	Де ка бр
Миқдори боришот, <i>мм</i>	35	38	32	28	22	14	10	9	18	26	30	34
Ҳарорати миёнаи моҳона, <i>t°C</i>	-4	-2	7	16	20	24	27	26	21	15	8	0

Ҷавоб: _____

Базаи саволҳои 20

1. Масоҳати Республикаи Қазоқистон 2,73 млн.км.кв, шумораи аҳолиаш бошад, 18,7 млн.нафарро (соли 2020) ташкил медиҳад. Зичии миёнаи аҳолии мамлакатро муайян кунед.

Ҷавоб: _____

2. Масоҳати Словакия 48,8 ҳазор км.кв, шумораи аҳолиаш бошад, 5,5 млн.нафарро (соли 2020) ташкил медиҳад. Зичии миёнаи аҳолии мамлакатро муайян кунед.

Ҷавоб: _____

3. Масоҳати Украина 603,5 ҳазор км.кв, шумораи аҳолиаш бошад, 41,8 млн.нафарро (соли 2020) ташкил медиҳад. Зичии миёнаи аҳолии мамлакатро муайян кунед.

Ҷавоб: _____

4. Масоҳати Республикаи Хорватия 56,5 ҳазор км.кв, шумораи аҳолиаш бошад, 4,0 млн.нафарро (соли 2020) ташкил медиҳад. Зичии миёнаи аҳолии мамлакатро муайян кунед.

Ҷавоб: _____

5. Масоҳати Шветсия 449,9 ҳазор км.кв, шумораи аҳолиаш бошад, 10,4 млн.нафарро (соли 2020) ташкил медиҳад. Зичии миёнаи аҳолии мамлакатро муайян кунед.

Ҷавоб: _____